

UPOKOJENEC

GLASILO BANOVINskega DRUŠTVA DRŽAVNIH IN SAMOUPRAVNIH UPOKOJENCEV ZA DRAVSKO BANOVINO

Št. 5.

Ljubljana, dne 9. maja 1939.

Leto IV.

Uredništvo in uprava: Wolfova ulica št. 10. Tel. 4553. Izhaja enkrat mesečno.

V nedeljo dne 14. maja 1939 bo redni letni občni zbor Banovinskega društva državnih in samoupravnih upokojencev za Dravsko banovino v dvorani Delavske zbornice, v Ljubljani, Miklošičeva c. 22 ob 9. uri dopoldne.

Poročilo

upravnega odbora Banovinskega društva državnih in samoupravnih upokojencev za Dravsko banovino v Ljubljani o delovanju v poslovnem letu 1938/39.

(Za redni občni zbor dne 14. maja 1939.)

Lanski redni občni zbor je bil 22. maja 1938.

V minulem poslovnem letu je imel upravni odbor 6 sej.

Naša dolžnost je, da se predvsem spomnimo v minulem letu 1938 umrlih 97 članov tovarišev in tovarišic. Njih imena so bila objavljena v decembrski številki „Upokojenca“.

Počastimo njihov spomin: „Slava jim!“

O naših naporih, spomenicah, deputacijah, uspehih in neuspehih, so bili naši člani sproti obveščeni po društvenem glasilu „Upokojenec“, ki izhaja mesečno in ga prejema družveni člani brezplačno. Tudi vsebino posameznih spomenic ter križe in težave delegatov naših banovinskih društev je objavljala „Upokojenec“ sproti.

Zaradi enotnejše slike o našem delu je pa potrebno vsaj deloma resumirati nekatere v društvenem glasilu že objavljene stvari:

Razvoj članstva v našem društvu. Organizacije državnih upokojencev v državi in delovanje našega društva in banovinskih društev v pretekli poslovni dobi.

Ob koncu l. 1937. smo sicer že preko-
račili število 3000 članov, torej približno
tretjino vseh drž. upokojencev Dravske
banovine. Zaradi nezadostnih, niti naj-
skromnejšim življenjskim potrebščinam
ustrezajočih pokojnin pa jih je nekaj iz-
stopilo z utemeljitvijo, da ne morejo pla-
čevati članarine. Saj imamo precejšnje
število članov s pokojninami 300—500 din
na mesec!

Umrlo jih je, kakor rečeno, 97 (v l. 1937 — 88). Črtali smo nekaj članov, ki so zaostajali s članarino. Ob koncu leta 1938. je bilo članov 2927, ob koncu aprila 1939 pa 2874.

V ostalih banovinah so organizirani državni upokojenci v glavnem v enotnih banovinskih udruženjih, izvzemši primorsko banovino, kjer obstoja poleg banovinskega društva v Splitu, če se ne motimo, še dvoje brezpomembnih lokalnih društev.

Banovinska društva so: najmočnejše, obenem poslovodeče društvo v **Zagrebu** (Ilica 52) za Savsko banovino,

v **Somboru** (Dunavska banovina), ban-
ska uprava v Novem Sadu,

v **Sarajevu** (Drinska banovina),

v **Peči** (Zetska banovina), uprava v
Cetinju,

v **Skoplju** (Vardarska banovina),
v **Splitu** (Primorska banovina),

v **Kruševcu** (Moravska banovina),
banska uprava v Nišu,

v **Banji Luki** (Vrbaska banovina)
ter v **Čačku**.

Dejstvo, da v nekaterih banovinah banovinska društva niso na sedežu ban-
skih uprav, ne ruši principa enotnih ba-
novinskih organizacij; je pa dokaz, da
so se pač v drugih velikih banovinskih
centrih v pravem času našle uvidevne
ambiciozne osebe, zavedajoč se nujne
potrebe močne enotne organizacije, ki so
potrebne, če hočemo priti naprej z naši-
mi upravičenimi, tudi od vseh merodaj-
nih činiteljev priznanimi zahtevami in
težnjami.

V Beogradu je le nekaj akcijski od-
bor, do ustanovitve društva pa žal še ni
prišlo.

Kakor je zgoraj omenjeno, so vsa ba-
novinska društva ponovno izvolila za-
grebško kot najmočnejše društvo za vo-
deče Banovinsko društvo. To je potreb-
no, da se prepreči vlaganje spomenic po
posameznih društvih, ki ostanejo po se-
danjih izkušnjah brez vsakega efekta,
saj si često nasprotujejo s svojimi zahte-
vami. Takih, v lokalnih razmerah ustvar-
jenih spomenic upravičeno ne morejo
smatrati in jih tudi ne smatrajo odločujo-
ča centralna oblastva za resne in ro-
maj navadno v — koš! Edina pot, ki
pelje, bo peljala in mora peljati do ures-
ničenja naših teženj, je: izročitev dobro
premišljenih in sestavljenih resolucij
enotnih banovinskih društev.

*

Naše društvo je za zagrebškim naj-
močnejše. Smatrali smo za nujno potreb-
no, da povzdignemo svoj glas (četudi
glas vpijočega v puščavi) pred novem-
brskimi volitvami. Zagrebško vodeče
društvo je to potrebo sporočilo akcijske-
mu odboru v Beograd. Nato je „Akcion
odbor državnih penzionera u Beogradu“
sklical

**I. kongres državnih in samoupravnih upo-
kojencev v Beogradu.**

Pričakovali smo ta kongres z nekako
opravičeno skepsjo, ki je izvirala iz dej-
stva, da beograjski upokojenci niso or-
ganizirani, temveč da se je samo nekaj
delavnih ljudi združilo in sklenilo sklicati
ta kongres.

Kongresa so se udeležili delegati vseh
banovinskih društev iz cele države, iz
Beograda pa mnogoštevilni upokojenci,
ki sicer niso organizirani v društvu, a z
zanimanjem spremljajo vsako akcijo dr-
žavnih upokojencev.

Zborovalci so po pretresu vseh okoli-
ščin soglasno sklenili, da ne gre predlo-
žiti dolgoveznih resolucij; resolucija naj
poudarja le najnujnejše. Predložena reso-
lucija se je glasila:

I. kongres jugoslovanskih upokojen-
cev in upokojenk iz cele Jugoslavije, ki
se je vršil v Beogradu na dan 10. novem-
bra 1938, je z ozirom na to, da so mnogi
državni uslužbenci zedinjene Jugoslavije
vsled starosti ali iz katerih koli drugih

vzrokov bili upokojeni na podlagi raznih zakonov o uradnikih od leta 1864., pa do- slej z raznimi prejemki, ki so zaradi ve- like draginje življenja nezadostni za do- stojno življenje in vzdrževanje rodbine — sklenil soglasno naslednjo

resolucijo:

1. Da se kar najnujnejše z uredbo čim- prej povišajo draginjske doklade, ker je sedanji standard življenja predrag;

2. da se ukinejo vse dosedanje ome- jitve o prejetanju osebnih in rodbinskih doklad brez ozira na velikost in izvor do- hodkov.

Pooblaščenim podpisanim predstavi- kom I. kongresa jugoslovanskih upoko- jencev in upokojenk je čast prositi kra- ljevsko vlado, da izvoli ustreči upraviče- nim željam upokojencev in upokojenk.

V Beogradu dne 10. novembra 1938.

*

O poteku kongresa in sprejemu depu- tacije pri takratnem ministrskem pred- sedniku dr. Milanu Stojadinoviću smo iz- črpno poročali v novembrski številki „Upokojenca“. Da se ne pozabi, smatra- mo za potrebno omeniti, da je po preči- tanju resolucije takratni najvišji in odgo- vorni vladni predstavnik izjavil nekako sledeče: ... „Res je, da je resolucija krat- ka in jasna, toda dve besedi jo otežujeta in to sta besedi „hitno i odmah“. Ako bi obljubil, da se bo to takoj zgodilo, ne bi govoril odkrito; zato je rekel, da takoj ni mogoče rešiti tega vprašanja, ker vo- litve zaposlujejo vlado v polni meri, tako da se v tem času ne more baviti s tem vprašanjem. **Priznava pa odkrito, da so želje upokojencev in upokojenk osnova- ne, in upokojenci naj bodo uverjeni, da se bo nekaj zgodilo zanje.** Vlada si je namreč v svesti, da je vodila tako poli- tiko, da je dvignila cene pridelkom, ker je hotela pomagati kmetu; ker če se kmetu dobro godi, se tudi državi dobro godi. **Vlada pa si je tudi v svesti, da je s tem povzročila draginjo in zato mora sto- riti še en korak in pomagati tistim, ki imajo stalne prejemke, da bodo mogli zmagovati nastalo draginjo.**“ Omenjal je tudi, da dobro pozna tegobe in težave uradnikov in upokojencev, ker je sam iz- šel iz uradniške družine in je tudi sam bil uradnik in upokojenec. Zato naj bodo uverjeni, da se bo vlada brigala za to in skušala po možnosti pomagati vsem ti- stim, ki se bore za svoj obstanek.

Naša delegata sta obiskala (takratne- ga ministra za notranje zadeve dr. Ko- rošca ni bilo v Beogradu), **g. ministra dr. Kreka**, ki sta ga obvestila o sprejemu pri g. ministrskem predsedniku in o predlo- ženi resoluciji ter prosila, da bi tudi na- ša slovenska ministra podpirala upravi- čene, v resoluciji izražene težnje upoko- jencev. **Gospod minister dr. Krek je ob- ljubil svojo vsestransko pomoč.** On je zdaj minister za zgradbe v novi vladi in smemo se nadejati, da bo ostal mož beseda.

*

Na volilnem manifestacijskem zboru v Unionski dvorani v Ljubljani dne 8. de- cembra 1938 je g. dr. Milan Stojadinović izjavil, „da vlada zelo dobro ve, da drž. uradniki in uslužbenci niso zadostno pla- čani in da bo vlada rešila tudi uradniško vprašanje“. Pristavil je še: „Jaz poudar- jam to v pričo g. finančnega ministra in gospoda ministra za notranje stvari, tako da imate zagotovilo treh. In kaj znači me- nica s tremi podpisi, to ve vsak trgo- vec.“

Podpisniki te menice zdaj niso več v vladi!

Zato so smatrala banovinska društva za neobhodno potrebno, da sporoče svo- je zahteve predstavnikom nove vlade. Na našo pobudo so se na poziv vodilne uprave bratskega zagrebškega društva zbrali delegati vseh banovinskih društev upokojencev v državi dne 24. februarja t. l. v Zanatskem domu v Beogradu. Ob- širno poročilo o posredovanju delegatov je objavljeno v marčni številki „Upoko- jenca“.

Vsi ministri so bili nad mero zapo- seleni, saj so se vršile ravno takrat noč in dan seje finančnega odbora. Da je bil sprejem pod takimi okoliščinami pri mi- nistrih sploh mogoč, se imajo delegatje zahvaliti predvsem podpredsedniku fi- nančnega odbora, narodnemu poslancu g. dr. Urošu Trbojeviću, ki se je, ne le, da je sam deputacijo sprejel na najljubezni- vejši način, naravnost žrtvoval in vzel deputacijo pod svojo zaščito ter posredo- val in dosegel, da je bila deputacija kljub vsem težkočam, nepretrganemu zaposle- nju ministrov in obilnemu delu v finanč- nem odboru ter pičlemu času, sprejeta tudi na najmerodajnejših mestih, pred- vsem pri predsedniku vlade in ministru za notranje stvari g. Dragiši Cvetkoviću in ministru financ g. Vojinu Djuriću. Slednji je obljubil proučiti izročeno mu resolucijo in predstavko ter poiskati sred- stva, da bi se moglo ugoditi upokojencem na njihove stare dni, ker to tudi zaslu- žijo.

Gospod finančni minister je med drugim priznal, da se je upokojencem storila krivica, ker jim niso dali poviška hkratu z aktivnimi nameščenci. Uvideva, da se je storila krivica staroupokojen- cem, ker še do danes niso bili izenačeni.

Delegatje so dobili obljube na vseh straneh, toda izkušnje kažejo, da gole obljube niso vse; treba je, da obljubam sledijo dejanja.

Treba je vladi vedno znova klicati v spomin, kaj nas tlači in boli.

Naša država je mlada država brez vsake tradicije in uradništvo, ž njim pa tudi v še manjši meri upokojenštvo, si še ni pridobilo in priborilo tistega ugleda in uvaževanja, ki mu v dobro urejeni državi gre. Treba bo še dosti časa, da bo prodrla zavest, da sloni dobra uprava in s tem dobrobit države na ramah vestne- ga in poštenega uradništva. Mi pa smo tisti, ki smo svoje delo že dovršili in ki imamo pravico zahtevati, da se dovršeno

delo prav tako ceni, kakor tekoče delo. To se ne sme prezreti nikdar, zlasti pa ne v dobi, v kateri prihajajo do dostoj- ne in zadostne preskrbe v starosti tudi sloji, ki doslej take preskrbe niso uživali. Časi so bili prej pač drugačni, ko si je marsikdo lahko dal toliko na stran, da je mogel od sadov svojega truda v starosti živeti; danes pa to skoro ni mogoče men- da pri nobenem, tem manj pa pri uradni- škem poklicu, ki nudi dohodkov jedva za skromno preživljanje, ne dopušča pa ni- kakih prihrankov, ne za čas bolezni, ne za dobo starosti.

Predložena resolucija, obsegajoča tri točke, je bila objavljena v marčni števil- ki „Upokojenca“.

Delegatje so predložiti tudi predstavko **o ureditvi vprašanja staroupokojencev**, ki je istotam objavljena.

*

Nekateri staroupokojenci, predvsem seveda neorganizirani, očitajo upokojeni- škim organizacijam, da ne storé ničesar za staroupokojence. Taki očitki so ne- osnovani, krivični, demagoški. Ravno- kar je poudarjeno, da so delegatje pri zadnji deputaciji v Beogradu smatrali za nujno potrebo, vlado opozoriti v **posebni pred- stavki** na bedno, nevzdržno stanje staro- upokojencev. Temu vprašanju posvečajo banovinske organizacije že vsa dolga le- ta največjo pozornost, nebroj spomenic je bilo že predloženih in dosti interven- cij se je že izvršilo v zadnjih letih.

In vendar niso ostali neopaženi vsi ti klici: **Staroupokojenci, upokojeni po za- konih pred l. 1923., so oproščeni vplače- vanja v uradniški pokojninski sklad, a imajo iste pravice, kakor ostali drž. upo- kojenci.**

Istotako so deležne le žene staroupo- kojencev rodbinskih doklad, ki jih žene ostalih upokojencev nimajo.

Ni to dosti, a nekaj je le. Zaradi teh — sicer malenkostnih ugodnosti je nasta- la pri nekaterih upokojencih anomalija, da znašajo pokojninski prejemki staro- upokojencev več, kakor pokojnine upo- kojencev, upokojenih po novejših zaka- nih (po l. 1923!) v istih položajih. **Po- udarjamo: samo pri posameznikih že to dejstvo govori, da se mora vendar en- krat že iz stališča pravičnosti vprašanje staroupokojencev urediti.**

Leta 1923. so splošne valutarne in življenjske razmere pristojna oblastva prisilile, da so pripravila zakonski osnu- tek, po katerem bi se naj aktivnim in upokojenim državnim nameščencem ta- kratni daleč pod eksistenčnim minimom stoječi prejemki nekako podvojili. Ta osnutek je Narodna skupščina sicer spre- jela, a z usodno spremembo v čl. 239 za **že upokojene uslužbence, ki naj ostanejo še nadalje z istimi pokojninami in dra- ginjskimi dokladi.**

Ta zakon z dne 31. julija 1923 je ne- logičen, ker je novim upokojencem znat- no povišal prejemke, že upokojene usluž-

bence pa pustil pri takratnih, priznanih nezadostnih prejemkih!

Pričela se je borba organizacij za popravo te krivice. Borba je bila priznana od javnosti, od poslancev in od vlade kot upravičena.

Finančno ministrstvo je zahtevalo v letu 1931. od finančnih direktij natančno statistiko glede staroupokojuencev.

Žalibog je statistika pokazala, da državne finance po takratnem stanju ne bi zmogle za izenačenje potrebnih sredstev.

Pozneje v jeseni 1935 so se iz istega vzroka izvršile že znane redukcije prejemkov aktivnim in upokojenim uslužbencem, ki pa staroupokojuencev niso zadele.

Da bi se prejemki staroupokojuencev formalno prevedli na zakon iz l. 1923. ali celo na poznejše zakone, bo najbrž tehnično nemogoče. Primerjanje pokojnin staroupokojuencev s pokojninami novoupokojuencev v enakih položajih, bi pokazalo, koliko odstotkov znašajo razlike. Ta razlika bi se pač morala izenačiti s povišanjem doklad staroupokojencem, drugače najbrže ne pojde.

Najbolj pravično bi pa bilo, če bi se izvedel nov, enotni pokojninski zakon, upoštevajoč enake položaje oz. „čine“ staro- in novoupokojuencev.

Ker imamo obljube vseh najmerodajnejših sedanjih predstavnikov vlade, gg. predsednika vlade in ministra financ, ki sta naši deputaciji priznala krivico, da niso bili upokojenci deležni poviška istčasno z aktivnimi, nadalje, da se je storila krivica staroupokojencem, ker še do danes niso izenačeni z ostalimi, smemo upati, da bo to vprašanje rešeno. Sedanji prejemki aktivnih nameščencev, ki so znatno višji od pokojnin, pa stojé zaradi naraščajoče draginje danes še vedno globoko pod eksistenčnim minimom.

Večina aktivnih nameščencev tiči zaradi tega v obupnih dolgovih, da ne govorimo o upokojencih z znatno nižjimi prejemki. Zato — caveant consules!

Kuluk.

Naš vztrajni boj in naša borba zoper plačevanje kuluka je znan in so bili naši člani o vseh storjenih korakih obveščeni v „Upokojencu“.

Kakor znano, je dravska banovina odpravila osebno delo na nedržavnih cestah (kuluk) ter uvedla 5% banovinsko doklado, ki jo seveda morajo plačevati tudi državni nameščenci in upokojenci, ako so obvezani kakemu drž. davku, od katerega se odmerijo samoupravne doklade. Zaradi nekega nesrečnega dostavka v noveli k zakonu o samoupravnih cestah pa plačujejo drž. nameščenci in upokojenci vzlic temu, da v naši banovini, kakor rečeno, ni več ljudskega dela na nedržavnih cestah, še naprej kuluk, torej odškodnino za osebno delo, ki je odpravljeno, a to samo mi — vsi privatni nameščenci, kakor trgovski, industrijski, bančni, odvetniški, notarski in drugi name-

ščenci pa ne plačujejo kuluka! Tako plačuje precejšnje število upokojencev — kuluk dvakrat. Največja krivica pa obstoja v tem, da so prav vsi ostali državljani obvezani na osebno delo samo do 60. leta starosti, medtem ko se nam odteguje kuluk za vzdrževanje cest preko te starostne dobe do smrti! Pripomniti je treba še posebej, da so edine ženske, ki morajo plačevati kuluk, **državne uradnice in upokojenke**, dasi velja obveznost za osebno delo na nedržavnih cestah **samo za moške osebe**. Človek ne bi mogel verjeti, da je tako težko doseči odpravo tako očitne krivice! Poudariti pa je tudi še treba, da večina tistih, ki plačujejo kuluk, oziroma v dravski banovini posebno cestno doklado, prevale to davščino na konsumente, torej predvsem zopet na veliko armado drž. nameščencev in upokojencev, ki potemtakem plačujejo za ceste **trikratno**, dasi najmanj uporabljajo ali vsaj najmanj kvarijo ceste.

Dne 5. junija l. l. je bil v Ljubljani v Trgovskem domu kongres za ceste v navzočnosti ministrskega predsednika, prometnega in gradbenega ministra. Na tej seji je podal referat po gradbenem ministru inž. Dabič, uradnik ministrstva za gradnje, in je predložil resolucijo. V tem referatu je bila zanimiva izjava, da se kuluk ni obnesel in da ga je treba ukiniti. Zato je predlagal, da se naj izda nov zakon o uvedbi obvezne delovne službe, kakor ga še imajo nekatere moderne države, da se torej kuluk ukine in nadomesti s posebnimi dokladami. (Kakor rečeno, se je to v naši banovini že zgodilo.)

Naša zahteva gre samo za tem, da se črta nesocialni, nespametni dostavek v noveli k zakonu o nedržavnih cestah, ki pravi, da morajo državni uradniki in upokojenci plačevati odškodnino za osebno delo tudi tam, kjer je osebno delo odpravljeno in nadomeščeno s posebno doklado (torej v dravski banovini) in pa, da se določi obveznost dela, kjer še velja, tudi pri državnih nameščencih in upokojencih, **kakor pri vseh ostalih državljanih** — oziroma plačevanje odkupnine do 60. leta starosti.

To določilo se lahko z novelo črta in storjen bo konec tej nelogiki in krivici.

Sedanji gradbeni minister je slovenski rojak dr. Krek, ki je našima delegatoma v Beogradu obljubil svojo vsestransko pomoč za naše upravičene zahteve, ko je bil še minister brez portfelja. To svojo obljubo bi lahko sedaj izpolnil.

Zagotavljamo mu hvaležnost prav vseh drž. nameščencev in upokojencev, če to krivico svojih ministrskih prednikov popravi. Apeliramo na njegovo deputacijo izraženo izjavo njegove vsestranske pomoči. Zaradi silno naraščajoče draginje vseh življenjskih potrebščin in prekomernih redukcij prejemkov in pokojnin državnim nameščencem bo odprava vplačevanja kuluka globoko odjeknila v srcih nas vseh!

Železniške legitimacije in popust na ladjah na morju.

Že na lanskem rednem občnem zboru smo poročali, da je državnim upokojencem in njihovim rodbinskim članom priznan popust 50% redne voznine namesto za prejšnje 6 kratne vožnje za 24 voženj na leto in da imajo državni upokojenci in rodbinski člani pravico do tega 50% popusta za neomejeno število potovanj do 20 km, ki se torej ne vštejejo v število 24 potovanj. Pogoji je samo ta, da se vsak izkaže pri železniški blagajni ozir. spremovniku s predpisano legitimacijo za 24 voženj.

V oktobru l. l. sta naše društvo in vođeče zagrebško društvo predložili generalni direktiji drž. železnic v Beogradu prošnjo za razširjenje tega popusta od 20 na 50 km.

Ta prošnja je bila zavrnjena z motivacijo, „da bi ta dovolitev bila v nasprotju s tarifno politiko, ki jo vrši ministrstvo za promet“ (!?).

O priliki deputacije banovinskih društev dne 24.—27. februarja t. l. sta pa naša delegata, gg. društveni predsednik dr. Vrtačnik in odbornik dr. Vidic, posredovala v ministrstvu prometa pri g. pomočniku generalnega direktorja drž. železnic zaradi povečanja relacije za polovično vožnjo na podlagi legitimacije brez žigosanja.

Po dobljenih informacijah bi nova vloga mogla upati na ugodno rešitev; zato je naše društvo predložilo potom tukajšnje železniške direktije ponovno prošnjo za povišanje te relacije do 40 km. Imamo upanje, da se naši prošnji ugodi.

*

Ker se še vedno obračajo nekateri naši člani na društvo za informacije glede popusta na ladjah, opozarjamo, da ni treba vlagati prošnje za popuste potom društva, ker je priznan vsem državnim upokojencem, ki se izkažejo z legitimacijo s sliko, veljavno za vozne olajšave na državnih železnicah, 50% popust od redne tarife na vseh vožnjah „Jadranske plovitve“ na Sušaku in „Dubrovačke parobrodne plovitve“ v Dubrovniku.

Rodbinski člani državnih nameščencev (soproge in nepreskrbljeni otroci) pa uživajo, če se izkažejo z omenjeno železniško legitimacijo, popust „razred za razred“, t. j. plačajo 3. razred za vožnjo 2. razreda, ozir. plačajo 2. razred in se vozijo v 1. razredu.

Društveni posmrtni sklad.

Naši člani so bili opetovano opozorjeni na lastni posmrtni sklad, ki smo ga ustanovili na mnoge prošnje in opozorila svojih članov, predvsem onih starih nad 60 let, katerim ni možnost dana, pristopiti h kakemu drugemu posmrtnemu skladu, ker imajo vsi taki skladi starostno mejo za pristop. Ta sklad je bil ustanovljen na izrednem občnem zboru 14. novembra 1937 in deluje že nad eno leto.

Vzlic velikim ugodnostim za vsakega člana P. S. — saj so deležni njegovi svojci v primeru članove smrti že po 6mesečnem članstvu pri vplačilu enkratne pristopnine in mesečni članarini 10 din, najnižje podpore 500 din — po enem letu že 1000 din in pozneje do 2000 din — ni do zdaj odmev tako zadovoljiv, kakor je bilo pričakovati.

Dolžnost vsakega društvenega člana bi naj bila, da pristopi v svojo lastno korist k društvu P. S. Pregledno poročilo o stanju P. S. je objavljeno v posebnem poročilu.

Nāše zahteve

so izražene v spomenicah, predloženih po naših delegacijah in objavljenih v „Upokojenca“.

Napačno ravnajo oni, ki niso člani, in na krivem potu so oni, ki jih eventualni neuspehi naših zahtev vodijo v malodušnost.

Vsak neuspeh nam mora dati vzpodbudo, da se še bolj združimo, kajti le združeni predstavljamo moč, ki vodi do uspehov, posebno če so zahteve upravičene.

Da pa s svojimi zahtevami uspemo, je prvi pogoj, da se vsi upokoјenci zavečajo potrebe, da so organizirani v močnih enotnih društvih v vsaki banovini.

Vsak organizirani upokoјenec naj smatra za svojo dolžnost, da prepričuje ostale, ob strani stoječe tovariše o tej nujni dolžnosti in to tem bolj, ker so člani deležni ugodnosti, ki znatno odtehtajo malenkostne članarine.

Članske ugodnosti

Člani dobivajo list „Upokoјenec“, ki izhaja v drugi polovici vsakega meseca, brezplačno.

„Upokoјenec“ je nujno potreben vsakemu drž. upokoјencu, upokoјenkam in vdovam, saj prinaša vsa navodila in pojasnila, tolmači uredbe, opozarja svoje člane na vse, da jih obvaruje neprilike in neprijetnih posledic, predvsem v materialnem oziru, ki so neizogibne, če ni vsak sproti poučen o vseh predpisih in izpremembah zakonitih določb.

Društvo intervenira za vsakega člana v vseh osebnih zadevah (posebno glede pokojninskih prejemkov itd.) pri centralnih oblastvih in daje vse zaželjene informacije pismeno ali ustno — vse brezplačno.

Naši člani imajo znatne popuste v raznih zdraviliščih in kopališčih v Sloveniji in izven Slovenije, predvsem v času pred sezono in po njej.

Ljubljanske člane opozarjamo predvsem na znatni popust v kopališču hotela „Slon“ za parne in kadne kopeli proti društveni izkaznici, ki jo dobé člani v društveni pisarni brezplačno.

Mestni pogrebni zavod je priznal našim članom naslednje popuste: v II. razredu 235 din, v III. 160 din in v IV. 92 din. Opozarjamo pa vse rodbinske člane, da se morajo takoj pri naročilu pogreba izkazati z društveno izkaznico ali s potrdilom o članstvu.

Računski zaključek

Banovinskega društva državnih in samoupravnih upokoјencev
za Dravsko banovino za poslovno leto 1938.

DOHODKI:

1. Vpisnina	din	480.—
2. Članarina	„	91.422.50
3. Obresti od naloženega kapitala	„	1.932.01
4. Izkupeček za tiskovine	„	5.697.—
5. Razni drugi dohodki in pomotoma vplačani zneski	„	1.402.35
Skupaj	din	100.933.86

IZDATKI:

1. Za „Upokoјenca“	din	33.950.65
2. Honorarji in nagrade	„	14.400.—
3. Potni stroški	„	7.840.—
4. Podpore revnim članom	„	1.918.—
5. Najemnina, kurjava, razsvetljava in snajenje	„	7.142.50
6. Tiskovine	„	4.713.50
7. Poštne pristojbine	„	1.795.—
8. Telefonski stroški	„	1.191.25
9. Pisarniške potrebščine	„	1.603.25
10. Manipulacijski stroški poštne hranilnice	„	1.433.90
11. Provizije poverjenikom	„	1.147.50
12. Razni drugi različni izdatki	„	2.505.20
13. Vrnjeni, pomotoma vplačani zneski	„	1.348.20
14. Dolg „Posmrtnega sklada“	„	8.943.—
Skupaj	din	89.931.95
Preostanek v poslovnem letu 1938	din	11.001.91

Stanje imovine je sledeče:

1. Prenos iz poslovnega leta 1937	din	73.833.97
2. Preostanek iz poslovnega leta 1938	„	11.001.91
3. Terjatev pri „Posmrtnem skladu“	„	8.943.—
4. Vrednost društvenega inventarja	„	8.300.—
Skupna društvena imovina zneske ob koncu leta 1938	din	102.078.88

Imovina društva se nahaja:

1. V poštni hranilnici	din	43.034.50
2. V Mestni hranilnici v Ljubljani	„	20.000.—
3. V Kmetijski posojilnici v Ljubljani	„	16.628.22
4. Pri Hranilnem in posojilnem konzorciju v Ljubljani	„	3.674.—
5. V čekovnem prometu	„	1.242.20
6. V ročni blagajni	„	256.96
7. Pri „Posmrtnem skladu“	„	8.943.—
8. V vrednosti društvenega inventarja	„	8.300.—
Skupaj	din	102.078.88

V Ljubljani dne 31. decembra 1938.

Poročilo

o poslovanju Posmrtnega sklada v I. 1938.

O poslovanju Posmrtnega sklada do dne 31. decembra 1938 podajamo kratko poročilo.

Prvi člani so bili sprejeti dne 1. aprila 1938. Sprejeto je bilo vsega 238 članov

Umrlo jih je pred potekom karenčne
dobe 5 „
Izstopila sta 2 „
Izključena sta bila 2 „

Ostalo je članov 229

Rednih članov je	191
Izrednih	38
	229
Moških članov je	109
Ženskih članov je	120
	229
Iz Ljubljane	118
Izven Ljubljane	111
	229

Starostna statistika.

Cez let 30 40 50 60 70 80
1 7 75 93 43 11 = 229 članov.

Bilanca.

Vplačalo se je din 27.198.—
Račun posmrtnine „ 25.980.77
Diferenca din 1.217.23

Stroški čekovnega
prometa in poštnina din 1.012.23
Vrnenji napačno vpla-
čani zneski „ 205.— „ 1.217.23

Posmrtni sklad je imel torej konec leta 1938. premoženja 25.980.77 din.

Člani odseka za Posmrtni sklad so imeli do konca leta 1938. — 17 sej.

Ob ustanovitvi P. S. je dalo društvo posmrtnemu skladu predujem za nabavo obsežnih poslovnih knjig, tiskovin in inventarja, dalje je društvo izplačevalo honorar za poslovodjo P. S. Ti izdatki iznašajo do 31. dec. 1938 din 8.943.—, katera postavka za sedaj še ni upoštevana v bilanci P. S.

rekcije. Vse navedene tiskovine veljajo torej za vse uradniške stroke.

Pod E) „Nekaj splošnih navodil“ vsebujejo a) Predujem (akontacija), b) Zapadlost pokojnine in c) Splošno.

Cena za člane za vsako tiskovino 1.— Din, torej za sestavo vseh treh navedenih prošelj in za navodila = 4.— Din, za nečlane po 2.— Din, t. j. 8.— Din.

Posmrtni sklad

a) Vsi člani, ki še niso prijavi svojega pristopa k PS, se opozarjajo na izredne ugodnosti, ki jih nudi PS.

Že po preteku šestih mesecev po vplačilu enkratne pristopnine ali šestmesečnih obrokov, članarine po 10 din se izplača svojem umrlega podpora v znesku 500 din, po enoletnem članstvu 1000 din itd., torej približno osemkrat toliko, kolikor je vplačal. Ta podpora se stopnjuje do zneska 2000 din. Podpore se pa lahko zvišajo, kakor hitro bo to dopuščalo stanje rezervnega fonda. O tem odločajo člani na občinih zborih. Čim več bo pristopilo članov, tem preje bo dana ta možnost.

V interesu vsakega člana je torej, da pristopi k posmrtnemu skladu našega društva, četudi je že drugod zavarovan. Dolžnost pa je tudi, da člani opozarjajo še neorganizirane upokojence na naš posmrtni sklad, ki edini nima starostne omejitve za pristop.

Opozarjajte tudi aktivne nameščence(ke), da lahko pristopijo kot izredni člani z enakimi pravicami, predvsem tiste, ki stopijo v kratkem v pokoj.

b) Člane našega posmrtnega sklada opozarjamo na § 2, zadnji odstavek, Pravilnika, ki se glasi:

„Vsak član lahko ob vpisu na pristopnici ali v zaprti kuverti najkasneje v teku 6 mesecev po vstopu označi ime tiste osebe, ki je pooblašena sprejeti posmrtno podporo, in izroči to kuverto, oziroma jo pošlje društveni pisarni v Ljubljani, Wolfova ulica 10/II. To izjavo ali vsebino kuverte lahko član s pismeno izjavo po želji izmenja.

Društvena kronika

6. seja upravnega odbora Banovinskega društva državnih in samoupravnih upokojencev za dravsko banovino v Ljubljani.

Dne 21. aprila 1939 je bila šesta odborova seja. Navzoči so bili vsi odborniki, izvzemši podpredsednika dr. Papeža in odbornika dr. Vidica, ki sta se oba opravičila. Predsednik je pozdravil navzoče, ugotovil sklepčnost in naprosil tajnika, da poda svoje poročilo.

Tajnik je omenil, da je to zadnja seja pred rednim občnim zborom, ki bo dne 14. maja t. l. v dvorani Delavske zbornice, kar je bilo že objavljeno v aprilski številki „Upokojenca“. Najprej je prečital zahvalo člana za podeljeno podporo.

Glede občnega zbora našega društva je opozoril tajnik, da bodo poročila tajnika, blagajnika in poslovodje posmrtnega sklada objavljena v majnikovi številki „Upokojenca“, ki izide že pred občnim zborom. Letos ne bo volitev v upravni odbor, temveč samo volitve šestih namestnikov, ki se volijo za dve leti. Podpredsednik Antloga predlaga, da bi se vzelo v kandidatno listo za namestnike gg. Svetka Rajka, banskega svetnika v pokoju, in Mladiča Antona, višjega sodnega svetnika v pokoju. Predlog je bil soglasno sprejet.

Sklenile so se nekatere formalnosti za občni zbor. Ker je tajnik svoje poročilo že sestavil, je prečital na željo g. predsednika odstavek poročila, ki se tiče kuluka. Predsednik je izrazil mnenje, da naj se ta odstavek dopolni s pripombo, da so edine ženske, ki morajo plačevati kuluk, državne uradnice in upokojenke, kar se naj poudari, nadalje da vsi tisti, ki plačujejo kuluk, prevalé to davščino na konsumente, torej predvsem zopet na veliko armado državnih nameščenecv in upokojencev. Mnenje g. predsednika se je sprejelo v poročilo.

Blagajnik je nato prečital svoje blagajniško poročilo, kakor tudi poslovodja posmrtnega sklada svoje poročilo o tem skladu. Obe poročili se objavita tudi v majnikovi številki „Upokojenca“.

Ker ni bilo drugega gradiva za sejo in ker se ni nikdo več oglašil za besedo, je predsednik zaključil sejo s prošnjo, da naj se vsi odborniki udeležijo občnega zbora dne 14. maja t. l.

Društvena pisarna je v Wolfovi ulici št. 10 (Dolenčeva — sedaj Peliconova hiša) preko dvorišča v drugem poslopiju, 2. nadstropje. Telefonska št. 4553.

Opozorilo

Člane prosimo, da redno plačujejo članarino. Kdor nima položnice, jo lahko kupi na vsakem pošttem uradu, opremiti pa jo mora s številko društvenega čekovnega računa, to je s številko 12131.

Posmrtni sklad ima svoj posebni čekovni račun, štev. 17678. Kdor torej nakaže društveno članarino, naj zapiše na tako kupljeno položnico štev. 12131, kdor pa nakaže članarino za posmrtni sklad, pa štev. 17678!

Nove tiskovine

Društvo je založilo nove tiskovine za sestavo prošelj a) za pogrebino, b) za dvame-sečno podporo in c) za rodbinsko pokojnino, in sicer v novi izpopolnjeni obliki.

Vrhu tega na posebni poli navodila za sestavo vseh teh prošelj in za pridobitev pravic za rodbinsko pokojnino.

V navodilih za pridobitev pravice do rodbinske pokojnine in predujma nanjo so vpoštevani vsi najnovejši predpisi, vpoštevajoč zahteve finančne direkcije v Ljubljani, kakor tudi zahteve direkcije državnih železnic in direkcije pošt in telegrafov, ki so različne. Dosedanje tiskovine so namreč vsebovale le navodila za sestavo prošelj, vpoštevajoč zahteve tukajšnje finančne di-

Posvetovalnica — informacije

Ugodnosti v zdraviliščih in kopališčih.

Dobrna pri Celju: Zdravilišče 50% popusta na kopelih, stanovanju in taksah za čas pred sezono in po sezoni.

Laško. Radio Therma, glej spodaj OUZD! Lipik, zakladno kupališče, 50 od sto popusta od 1. septembra preko zime do 15. junija za sobe, kopanje in takse.

Rogaška Slatina: V pred- in posezoni (predsezona od 1. maja do 15. junija; posezona: 1. september do 30. septembra) bomo nudili proti običajnim izkaznicam, odnosno legitimacijam: a) članom: 50 od sto popusta pri stanovanju, taksi ter 50 od sto popusta, odnosno režijske cene pri kopelih; b) žene in nepreskrbljeni otroci 50 od sto popusta pri stanovanju in taksi; 25 od sto popusta pri kopelih in zdravilnih sredstvih. — Na način, ki se bo določeval sproti, se bodo olajšali plačilni pogoji članom in njihovim so-

program, odnosno nespreskrbljeni deci pri morebitnih aranžiranih popolne penzije.

Rimske toplice, 50 od sto popusta za stanovanje, zdravljenje in kopanje v pred- in posezoni.

Slatina-Radenci, 50 od sto popusta za zdravljenje v pred- in posezoni na cene stanovanja, kopeli in takse (razen občinskih in ev. državnih).

Varaždinske toplice, 50 od sto popusta v pred- in posezoni od 1. septembra do 15. junija na cene stanovanja, kopeli in zdraviliški pristojbini.

Okrožni urad za zavarovanje delavcev: a) v posezoni v času od 15. septembra do 15. junija v zdravilišču Radio Therma Laško, Oskrba za 10 dni 600 din, za 20 dni 1100 din. S tem je plačano stanovanje, hrana, kopeli in zdravniška oskrba. To je minimalna oskrbina v svrhu kritja rež. stroškov; b) v fizikalnem kopališču v Ljub-

ljani in v Mariboru 20 od sto popusta na normalne cene.

Hotel Slon: Parna kopel s perilom mesto 16 samo 10 din; kadna kopel s perilom mesto 14 din samo 10 din; kadna kopel II s perilom mesto 10 samo 8 din; a samo ob torkih, sredah, četrkih in petkih.

Čateške Toplice dajejo vsem državnim in samoupravnim upokojemcem dravske banovine 25% popusta pri sobah I. in II. razreda za ves čas pred- in posezone, t. j. od 1. maja do 30. junija in od 1. do 30. septembra vsakega leta. Ti popusti so veljavni do preklica in to samo od normalnih, ne pa od pavšalnih cen.

Zobozdravniki:

Dr. Vlado Volovšek in **dr. Vlada Abram-Volovšek**, specialista za ustne in zobne bolezni, Sv. Petra c. 2/II, znatni popusti, tudi glede odplačila. Vse po dogovoru.

Opozorilo.

Ljubljanske člane opozarjamo predvsem na znatni popust v kopališču hotela „Slon“ za parne in kadne kopeli proti društveni izkaznici, ki jo dobé člani v društveni pisarni brezplačno.

Mestni pogrebni zavod je priznal našim članom naslednje popuste: v II. razredu 235 din, v III. 160 din in v IV. 92 din. Opozarjamo pa vse rodbinske člane, da se morajo takoj pri naročilu pogreba izkazati z društveno izkaznico ali potrdilom o članstvu.

V zadnjem času je umrlo precej ljubljanskih članov, katerih svojci niso izkoriščali teh popustov pri mestnem pogrebem zavodu, najbrž zaradi tega, ker jim ti popusti niso bili znani. Priporočamo, da vsak član svoje ljudi o tem pouči.

Razgled

Prepisi iz položnic.

1. Članarina za 3 mesece, ostanek (6 din) obrnite po svoji volji. S tov. pozdr. M. R., Laško.
2. Pošiljam članarino za leto 1939, le krepko naprej za naše pravice. Z odličnim spoštovanjem M. J., Kostanjevica na Krki 90.
3. Spoštovano društvo! Podpisani staroupoкоjenec pošiljem članarino za t. l. 1939 in sicer od 1. jan. do 31. dec., kateri znesek blagovolite sprejeti, zagotavljam društvo, da če mi bo le mogoče, ostanem še nadalje prihodnji član. Borimo se s skromnimi prejemki, da je kaj. Z odličnim spoštovanjem V. R., Dol. Logatec.

Naši novi člani

V prvem četrtletju 1939 so pristopili sledeči novi člani:

1. Arko Adolf, ravnatelj jetnišnice v p. v Ljubljani.
2. Ahačič Ivanka, vdova po pregledniku fin. kontrole v Žužemberku.
3. Avsec Anton, sodnik okrožn. sodišča v p. v Ljubljani.
4. Ankele Ana, vdova po sodn. služitelju v Škofji Loki.

5. Božič Ivanka, poštna uradnica v p. v Ljubljani.
6. Bizjak Jožefa, vdova po drž. arhivarju v Poljčanah.
7. Berglez Ivan, žel. zvaničnik v p. v Pragerskem.
8. Bizjak Marija, vdova po polic. uradniku v Ljubljani.
9. Copič Marija, vdova po tehn. poslovodji v Trebnjem.
10. Cof Marija, vdova po meroizkusn. uradniku v Kranju.
11. Česnik Ivanka, vdova po davč. oficijalu v Ljubljani.
12. Čelofiga Janko, pripravnik fin. kontrole v p. v Celju.
13. Česnik Miha, žel. uradnik v p. v Ljubljani.
14. Čebular Simon, cestar v p. v Štatenbergu.
15. Dobnikar Ignacij, orožn. narednik v p. v Ljubljani.
16. Detela Marija, učiteljica v p. v Ljubljani.
17. Dr. lenec Marija, vdova po podpregledniku fin. kontr. v Ljubljani.
18. Dolinar Jože, višji svetnik drž. žel. v p. v Ratečah.
19. Dietz Katarina, vdova po gozdarju, Ravne.
20. Drnovšek Ivan, žel. zidar v p., Sava pri Litiji.
21. Erker Franc, žel. kretnik v p., Sp. Poljskava.
22. Fortuna Franc, žel. kurjač v p., Ljubljana.
23. Felle Friderik, žel. zvaničnik v p., Ljubljana.
24. Franetič Marija, vdova po žel. zvaničniku, Ljubljana.
25. Grafenauer Ivanka, vdova po ravnatelju zemlj. knjige, Laško.
26. Gorjanc Marija, vdova po žel. zvaničniku, Kočevje.
27. Gmeiner Anton, žel. kretnik v p., Sele.
28. Golobica Marija, vdova po orožn. naredniku, Laze.
29. Hofmann Marija, vdova po poročniku, Ljubljana.
30. Hinterlechner Karolina, učiteljica v p., Ljubljana.
31. Hren Anica, učiteljica v p., Studenci pri Mariboru.
32. Holešek Jožef, upokojenec, Brnica.
33. Jenko Ana, poštna uradnica v p., Topole.
34. Jugovič Jurij, pregled. fin. kontrole v p., Ljubljana.
35. Kočar Janez, pismonoša v p., Vransko.
36. Kopač Ignacij, žel. prometnik v p., Ljubljana.
37. Končar Ivan, žel. zvaničnik v p., Dev. Marija v Polju.
38. Kasper Antonija, vdova po vratarju vojne mornarice, Teržiče.
39. Kranjc Julijana, vdova po progovnem pazniku, Sv. Vid.
40. Krusič Marija, vdova po majorju, Ljubljana.
41. Kosmelj Marija, vdova po žel. sklad. delavcu, Pragersko.
42. Kampl Jakob, žel. premik. vodja v p., Sp. Poljskava.
43. Kovačič Terezija, šolska upraviteljica v p., Ljubljana.
44. Kosér Franc, poštni uradnik v p., Maribor.
45. Kovačič Rudolf, polic. agent v p., Maribor.
46. Lesnika Viljemina, učiteljica v p., Studenci pri Mariboru.
47. Levstek Katarina, vdova po davč. upravitelju, Ljubljana.

48. Mavrič Marija, vdova po orož. naredniku, Šoštanj.
49. Moraus Karol, žel. prog. čuvaj v p., Rače.
50. Martelanc Terezija, vdova po živinozdravniku, Kranj.
51. Zveza voj. upokojenih gazistov, Maribor.
52. Nerat Anton, učitelj v p., Ljubljana.
53. Novak Katarina, vdova po podpolkovniku, Ljubljana.
54. Oblak Ivan, žel. zvaničnik v p., Sava pri Litiji.
55. Pavčič Marija, vdova po cink. uradniku, Čret.
56. Poharc Jožef, podpreglednik fin. kontr. v p., Hotinja vas.
57. Penko Franc, vlakovodja v p., Hotinja vas.
58. Petek Katarina, vdova po orož. nar. vodniku, Murska Sobota.
59. Potisk Frančiška, vdova po žel. kotlarju, Slivnica pri Mariboru.
60. Petrič Ana, vdova po strojn. učitelju, Ljubljana.
61. Poplatnik Franc, šolski upravitelj v p., Sv. Tomaž pri Ormožu.
62. Pučel Apolonija, vdova po železničarju, Prevalje.
63. Rataj Roza, vdova po prog. čuvaju, Sp. Poljčane.
64. Renčelj Matilda, vdova po žel. zvaničniku, Rače.
65. Romih Mihael, orož. narednik v p., Ješenca.
66. Rebernak Pavla, vdova po veter. majorju, Ljubljana.
67. Rajšp Jožef, žel. kretnik v p., Sp. Poljskava.
68. Rus Marija, vdova po ravnatelju zemlj. knjige, Ljubljana.
69. Saje Franja, vdova po žel. zvaničniku, Ljubljana.
70. Stiny Angela, vdova po žel. strojevodji, Sp. Poljčane.
71. Simčič Marija, vdova po orož. naredniku, Ljubljana.
72. Šemerl Josipina, vdova po železničarju, Kočevje.
73. Štruel Ana, vdova po pregledniku fin. kontr., Slov. Konjice.
74. Štebi-Pleško Cirila, sekret. ministr. za soc. pol. v p., Ljubljana.
75. Škerbinc Antonija, vdova po žel. nadpremičaku, Pragersko.
76. Štern Franc, žel. zvaničnik v p., Leskovec.
77. Schollmayer Fani, vdova po davč. upravitelju, Škofja Loka.
78. Tajsl Alojzija, vdova po podpregld. fin. kontr., Podgrad.
79. Vončina Adolf, morn. narednik vodnik v p., Slov. Konjice.
80. Windisch Rozalija, vdova po žel. zvaničniku, Pragersko.
81. Zopf Marija, učiteljica v p., Celje.
82. Zupanič Ivan, žel. svetilničar v p., Leskovec.
83. Zupanc Franc, žel. sprevodnik v p., Ljubljana.
84. Železnik Franc, poštni zvaničnik v p., Št. Vid nad Ljubljano.
85. Žizek Ivanka, vdova po zdravniku, Velenje.

Glasilo banovinskega društva državnih in samoupravnih upokojencev za dravsko banovino v Ljubljani. Predstavnik dr. Ivan Vrtačnik. — Odgovorni urednik Anton Spendel. — Tisk J. Blaznika nasl. Univerzitetna tiskarna in litografija, d. d. v Ljubljani. Predstavnik L. Mikuš. — Vsi v Ljubljani.